

være ligesaa lidt helbigt for ham. Jeg har tilladt mig at nævne disse Ting, fordi jeg gjerne med et Par Ord vilde henlede Regjeringens Opmærksomhed paa, om den ikke daare og helst jo før jo hellere vilde tage disse Tanker under Overveielse. Jeg tror, at den herved vilde støtte Samfundet i det Hele og vilde bidrage til, at alle Borgere sølte sig endnu bedre stillede og endnu lykkeligere ved at leve her i Landet, end det nu er Tilfældet, og at man derved vilde fremkalde en forøget Opfordring hos Alle, ogsaa hos den fattigste og ringest Stillede, til af al sin Magt og med Opoffrelse af alle Kræfter at værne om vort Lands vedvarende Bestaaen; thi det maa dog snart blive ham klart, at, naar vi virke paa denne Maade i Enighed indbyrdes, vil han aldrig ved at komme under noget som helst andet Land kunne naae at faae det, som vi ere istand til at byde ham det. Jeg tillader mig med disse Ord at anbefale ogsaa mit sidste Forslag til den høitærede Regjeringens Opmærksomhed.

Carstensen: Inden jeg gaar over til med nogle Ord at bvele ved selve det foreliggende Lovforslag, skal jeg tillade mig i al Korthed at gjøre Rede for den Opfattelse af Landstingets Stilling til Finantsloven, som leder mig i det Standpunkt, jeg indtager overfor dette Finantslovsforslag. Saafremt man ser Sagen fra en ideel Side, er det ganske vist uomtvisteligt, at vi, naar vi faae Forslaget ind til os, udelukkende maa tage Hensyn til dets Indhold og se bort fra de Strømninger i politisk Retning, som maatte bevæge sig i vor Kreds eller udenom os; men det er en Kjendsgjerning, at dette aldrig er sket og aldrig vil ste i det virkelige Liv. Saafremt Forholdene i de parlamentariske Forsamlinger ere gjærende og urolige, saaledes at de forskjellige Partier staa i skarpt modsatte Leire, vil det aldrig kunne undgaas, at Stemninger og Brydninger affpeile sig i en Lov, der som Finantsloven i mangfoldige, ja saa at sige i alle Retninger griber ind i hele Samfundslivet. Som Følge deraf vil Enhver paa sin Side indtage en iagttagende Stilling, en Stilling, hvori, som Tscherning saa betegnende kaldte det, Mistænksomhedens Opfindsomhed vil gjøre sig gjældende hvert Dieblit. Som to Hæere, der staa kampfærdige overfor hinanden, maa vogte paa enhver Bevægelse hos Modstanderen, saaledes ville de to Partier, der staa overfor hinanden, holde vaagent Øie med hinanden. Enhver, der gjør den ringeste Bevægelse, maa vente, at der feldes Øver imod ham osv. Under flige Forhold er det klart, at Landstinget, naar det modtager Finantsloven, nøie maa overveie enhver Beslutning, det tager. Selv om det skulde have ifinde under Sagens videre Udvikling at

træde skarpt og bestemt op, maa det med største No vogte paa alle de indledende Skridt. Det maa undersøge Terrainet, det maa gjøre sig nøie Rede for Konsekvenserne, og det maa vide med sig selv, om det kan stole paa sine Allierede, navnlig paa Stormagterne. Derom der derimod er Fred og ingen Fare, dersom der er et godt og smukt Forhold mellem Representationens forskjellige Led, skifter hele Forholdet efter min Opfattelse Karakter. Da ere vi inde paa det parlamentariske Livs ene sande og sunde Grundlag, Forhandlingen, og da er der ikke Spørgsmaal, om Forhandlingen skal indskrænke sig til det ene eller til det andet af Kamrene, men da skal Forhandlingen gennemføres i alle sine Led. Naar man nu gaar ud fra, at denne Anstuelse maa tillægges en vis Berettigelse, selv om man ikke finder den fuldstændig rigtig, er det givet, at det, det kommer an paa, er, at man klart gjør sig Rede for Situationen, og jeg tror ikke, at det er vanskeligt for Nogen, der har levet de senere Aars politiske Liv i Danmark, at se, at Situationen er i Dieblittet hverken en Krigstilstand eller en Fredstilstand, men at vi for Liden befinde os i en Baabenstilstandsperiode. Det er imidlertid en Kjendsgjerning, at Forhandling trives allerbedst under en Baabenstilstand, og at en Baabenstilstand i Reglen slutes for at forhandle. Det er ikke nogen Theori, jeg fremfører; alle de Udtalelser, der ere fremkomne under den senere Tids politiske Udvikling, pege bestemt hen paa Forhandling. Jeg gaar altsaa ud fra, at vi befinde os i en Forhandlingens Tid, og at Intet af, hvad der foregaar, Intet af, hvad Landstinget gjør, kan og bør betragtes som Andet end Udtringen af den Hensigt, at benytte Baabenstilstanden til at forhandle om de Punkter, hvorom vi ikke ere enige med de andre Parter. Selv om der var den dybeste Fred i politisk Henseende, vilde man aldrig kunne gaa ud fra, at der vilde være Enighed med Hensyn til Finantsloven. De forskellige Partier gaa i mangfoldige Retninger ud fra saa forskellige Forudsætninger, at man aldrig kan være ganske enig. Det gjælder om — hvor elementært det end er, minder jeg dog deraf — det gjælder om at frembringe en Finantslov, som nogenlunde er et Udtryk for de forskellige Meninger, der herske i Rigsdagen. — Spørger man nu med dette for Øie, om den foreliggende Finantslov er et saadant Udtryk for den fremherskende Opfattelse og Frugt af en alsidig Forhandling, maa man dertil svare, at den i Realiteten ikke er nogen Frugt af Forhandling mellem Folkething og Landsting, da den hidtil kun har været Gjenstand for Forhandling mellem Folkethingets to Grupper og mellem disse Grupper og Regjeringen, medens Landstinget hidtil har staaet udenfor Forhandling. Nu er først Landstingets